

Zd
6260

V. 68.

3. 170

UNIVERSITÄT
SACHSEN-ANHALT
LEIPZIG
BIBLIOTHEK

MEMORIAM
VIRI PRAENOBILISSIMI
AMPLISSIMIQVE
IO. THOMAE
RICHTERI
ZACHARIAE FILII
SERENIS. PRINCIPIS ELECTORIS
SAXONIAE

A CONSILIIIS FISCI, MERCATORIS PRIMARII

A. D. XXVII. NOVEMBER. A. G. CIO IDCC LXXIII.

PLACIDE DEFVNCTI

COMMENDAT

RECTOR
ACADEMIAE LIPSIENSIS.

LIPSIAE
LITERIS BREITKOPFFIIS.

Liberalium ingeniorum semper haec vis et ratio fuit, ut se non contineri sinerent earum finibus rerum et actionum, quae ad vitae suae genus proprie pertinerent, sed latius vagarentur, et complecti tentarent multa alia, quae ad cognitionem utilia et iucunda viderentur, praesertim si haberent aliquam coniunctionem cum iis, in quibus vitae suae veluti domicilium collocassent. Nam in ingeniis illis est fere insatiabilis scientiae cupido, quae nullis se certarum regionum finibus includi sinit, sed semper novas et incognitas regiones persequitur, semper aliquid invistati circumspicit, quod velut alimenti novi vim et suavitatem adferat. Nec id in iis modo deprehenditur, quorum vita in studiis doctrinae alicuius versatur: quos etiam coniunctio eius cum aliis generibus scientiae ad eam rem inuitat, quae interdum est tam magna et tam multiplex, ut nihil perfecti esse in illa possit, nisi horum cognitione adiuncta, sed etiam, atque adeo magis, in iis vitae generibus atque artibus, quae in rebus corporeis versantur, manibusque tractantur, praesertim cum eae vel natura rerum, quibus occupantur, vel aliis fortuitis rebus temporum atque locorum alliciunt atque inuitant ad cognitionis et scientiae studium. Ut alia genera mittam; mercaturam,

turam, fatis constat, multos olim sui studiosos, etiam per necessitatem quandam, ad aethorum motuumque coelestium cognoscendorum studium adduxisse, ad naturamque earum rerum accuratius cognoscendam, quibus emendis vendendisque pecunias quaerent, aut quas, mercaturae causa peregrinantes, vidissent audiissent. Athenis quidem plures ex eo genere fuerunt, qui philosophiae cognoscendae operam darent: quorum etiam in tabernis considerent interdum philosophi, ut de Socrate memoriae proditum est, ut colloquendi secum de philosophia copiam facerent studiosis sapientiae: omninoque multa exempla reperimus mercatorum tradita, qui cum negotiatione vel mercium, vel pecuniarum, coniungerent lectionem librorum ad sapientiam diuinam et humanam, ad artes elegantiores pertinentium, historicorum item: quippe etiam, antiquioribus quidem temporibus, non raro illi ipsi, qui studia sapientiae atque doctrinae tractarent, seque philosophos, aut mathematicos profiterentur, aut etiam in ciuilibus rebus tractandis versarentur, eosdem mercaturam vel negotiationes exercuisse constat, ut Thalerem Milesium, Hippocratem Mathematicum (*Plutarch* in Solone pr.) et alios, per quos facile studium doctrinae transire poterat ad eos, quibus cum negotia illi haberent. Nec vero dubitari potest, quin coniunctio talis mercaturae cum quodam genere philosophandi salubris sit et liberalis, quod ea valere potest ad cauendum, ne animi nimis adhaerescant quaestui studio, et eius veluti fordibus inquinentur, deprimanturque ita, ut nec accipere honestos sensus, nec ad rerum diuinarum amorem et studium erigere se possint.

Atque talis mercatoris et negotiatoris exemplum amissimus nuper in *Io. Thom. Richtero*, e mercatoribus et negotiatoribus huius urbis primariis. Nam cum mercaturam et negotiationem non feliciter magis, quam diligenter et perite tractaret, idem etiam multum temporis tribuebat lectionibus librorum, ex vario genere doctrinae, imprimisque de artibus pulchrioribus; cuius generis librorum etiam
 copiam

copiam tam exquisitam tam magnam habebat, quae viro docto honorifica esse posset. Itaque etiam libenter versabatur cum hominibus eruditis, ut cum iis sermones faceret, et cum per Franciam peregrinabatur, non magis mercatores clariores requirebat, quam viros doctrina claros, et omnis generis artifices: etiam hic, per tempus hibernum, septimo quoque die apud eum agebatur conuentus artificum, in quo super operibus artis, ex omnibus regionibus allatis, praesertim ex genere eo, quod figuras rerum aeri incidit, differebatur. Nec minus curiosus erat rerum naturalium, inprimisque ex genere metallico, quarum etiam thesaurum nouum instituerat, opportunitatem earum colligendarum ei praebentibus fodinis Saxonis, quarum partes multas ipse tenebat, tum etiam clarum illud Museum Richteri patris. Itaque iure eum mercatorum philosophantium numero adscribemus, adscriptum agnoscet elegans posteritas.

Hunc talem virum edidit Lipsia nostra d. x Augusti a. C. MDCCXXVIII. patre *Io. Zacharia*, mercatore huius urbis primario, et Senatore aedilitio, de cuius laudibus ante annos non multos diximus, matre *Anna Margaretha Bebrmannia*, Hamburgensi, quam annos natus duodecim amisit, secuto patre ante annos vndecim proxime superiores. Pater, pro ea virtute prudentiaque, quam in ipso fuisse sciunt omnes, qui cognitum habuere, fecit omnia curiose ac studiose, per quae eius ingenium atque animus ad veram pietatem formari posset, et earum rerum scientia institueretur, in quibus esset praeparatio ad id vitae genus, cui eum destinaverat, eiusmodi, quae similem ipsi faceret omni genere virtutis, artis prudentiaque. Quod quam feliciter ei successerit, res demonstrat. Et ipse in omnibus illis rebus ei magister praecipiendo, monendo, maximeque exemplo fuit: quod est genus disciplinae optimum, raro illud infructuosum. Hac ergo disciplina cum satis confirmatus videretur, eum misit pater cum fratre minore *Io. Friderico*

derico peregrinatum, per partes Europae cultiores, in quibus et mercaturae maioris in omni genere cognoscendae, et inprimis artium pulcrarum, spectandis exemplis earum perfectissimis, cognoscendarum vberior copia daretur, etiam amicitiae cum claris mercatoribus et artificibus conciliandae, e quorum consuetudine et sermonibus posset proficere. Atque ita ille omne Belgium, Britanniam, Franciam, Italiam, Heluetiam, Germaniam, Hungariamque peragrauit, ex eoque itinere, exeunte anno tertio, saluus fospesque, denique magnis copiis non modo scientiae, sed etiam operum naturae et artium locupletatus, rediit, gaudente patre optimo, suo in ea re consilio euentum tam bene respondere, nihil ab eo, vt saepe fit, in eo itinere, vanitatis et leuitatis assumtum esse, sed bona a se instituta egregie aucta. Itaque paullo post negotiationis omnis socium sibi adiunxit; in quo se patri plane probauit. Etenim in eo plane alterum se videbat, fide, dexteritate, diligentia, ceterisque virtutibus omnibus, tum communibus, tum propriis negotiatori, qui cum laude vera in ea ratione vitae versari velit. Et cum iam in illo labore tritum vsu videret, ei auctor matrimonii inuendi fuit, circumspiciendique sociam vitae, per quam molestiae laborum emollirentur, et domestici otii iucunditas pararetur. In quo ille delectu felicissimus fuit, ducta *Dorothea Elisabetha*, B. D. *Gottl. Gauditi*, Pastoris ante plures annos Thomani filia natu maiore, omnibus ingenii corporisque dotibus ornatissima, quae coniugium, quanquam experta sobolis, tamen venustate, facilitate, pietate aliisque virtutibus ita iucundum fecit, vt etiam sensus orbitatis extingueretur. Nec vero ei alia vitae oblectamenta defuerunt, primum e copiis fortunarum, quibus ille, inprimis quidem ad vtilitatem publicam, ad liberalitatem erga pauperes, inprimis ex iis, qui literis operam darent, vsus est, sed etiam ad oblectationem suam per illa, quae diximus musea, per hortorum praediorumque cultum elegantiorum: in quibus tamen hac moderatione utebatur, vt oblectationis studium nihil detraheret laborum curae et patientiae,

tae; utque nihil profusionis in illo genere cerneretur; omnia essent personae, temporibus et facultatum modo attemperata: in quocumque facillime peccent etiam liberalia et elegantia ingenia, decepta studio suo, intelligitur, quam bene apud eum omnes virtutes iunctae et copulatae fuerint. Sed ei etiam alia contigerunt virtutis praemia, quae ei iucunditatis plurimum attulerunt. Senatus ei curam pauperum mandavit; quod munus apud eum optime collocatum iudicabat, qui ipse liberalissimus erga miseros esset: nec ei locus in ipso ordine amplissimo defuturus erat, si diutius vixisset. Societas Oeconomica eum in numerum suum adsciuit: et, quod maximum ei ad honorem et iucunditatem fuit, Princeps Elector ei ornamenta consilarii apud Fiscum contulit. Sed eius honoris fructus, pro! dolor, brevis fuit. Nam eodem anno oppressus est morbo, qui vitae finem attulit.

Erant corporis species ea, quae tum dignitatis plurimum haberet, tum roboris, et valetudinis firmae opinionem faceret: sed subinde defillationibus tentabatur, et prurigne cum exanthematibus, quae cutem eroderent, et saniem funderent, denique etiam calculorum molestiis infestabatur. Leuabantur illa quidem mala idoneis remediis, quae Vir artis medicae consultissimus D. *Bosius*, adhibebat; sed subito eum inuasit febris, arthriticus motus excitans, quibus materies morbi versus caput cerebrumque pelleretur. Inde convulsiones ortae: quae quidem breui sublatae sunt ita, ut sensuum integritas rediret; sed paulo post nouo ad neruos impetu recruduit malum, atque eum ita oppressit, ut vitae finis fieret. a. d. 27 Nouembris, cum annos XLV et menses tres exegisset. Corpore mortui sectione aperto et inspecto, magna copia calculorum minorum reperta est in vteribus, cum viuis iam plures eiecisset: in pelui renis sinistri vnus maior, qui vterem illum plane obdurarat.

Ita amisimus citius, quam speramus et optaramus, Virum longissima vita dignissimum, non minori omnium ciuium, quam suorum

suorum luctu. Et erant causae multae et magnae communis luctus, qui etiam ad externos propagatus est. Nam, non minus officiosus erat et liberalis aduersus peregrinantes, quam ciues. Et erant in eo multa, quae cum carum redderent, et iucundum omnibus, quibuscum versaretur: comitas, facilitas aduersus omnes: in amicitia fides, in congressibus amoenitas ingenii et sermonum, aequitas in iudicando, elegantia in differendo de rebus ad artes pertinentibus; studium earum artium iuuarum praecipuum. Sed maxime venerabilem et amabilem Virum reddebat religionis reuerentia, et pietas in Deum luculenta; cuius etiam fructum magnum cepit in fine vitae. Ea dolores leuabat acerrimos, et aduersus eos animum armabat vera patientia; ea mortis instantis imaginem terrore omnipriuaui, vt eius aduentum placido animo vultuque exciperet, neque tam mori, quam obdormiscere videretur. Huius talis Viri ergo, tam multis nominibus de ciuitate nostra bene meriti, memoriam, etiam grati animi causa, conseruare et fauore praconiisque profsequi fas est, atque vota facere, vt diuina prouidentia vniuersam Richterianam gentem, cui tam multa debet ciuitas nostra, et in qua verum seminarium optimorum imprimis mercatorum et ciuium habet, per multa secula saluam conseruet, eamque omnibus rebus florentissimam esse iubeat, quibus felicitas humana censetur. P. P. Dom. I. p. Tr. A. C. CIO DCC LXXV.

Zd 6260. 2°

ULB Halle 3
037 144 016

1518

1518

MEMORIAM
VIRI PRAENOBILISSIMI
AMPLISSIMIQVE
IO. THOMAE
RICHTERI
ACHARIAE FILII
ERENIS. PRINCIPIS ELECTORIS
SAXONIAE
NSILIIS FISCI, MERCATORIS PRIMARI
D. XXVII. NOVEMBR. A. G. CIO IOCC LXXIII.
PLACIDE DEFVNCTI
COMMENDAT
RECTOR
CADEMIAE LIPSIENSIS.

LIPSIAE
LITERIS BREITKOPFFIIS.

